

Perújrafelvétel

MONDOM A MAGAMÉT!

Eörsi István

A Második Világháború után felelősségre vonták Németországnak és szövetségeseinek néhány politikai és katonai vezetőjét. Utólag persze mondhatja bárki, hogy a győztesek ítelték el a veszteseket, holott a háborúban mindkét oldalon kegyetlenkednek. Ez így is van, de ezúttal a bűnök megoszlása szembeszökően aránytalan. Az egyik fél ugyanis – először az újkori történelemben – nyíltan minden rendű és rangú humanizmus ellenségének vallotta magát. Azt hirdette, hogy bizonyos fajták kiirtása vagy rabszolgasorba döntése érdem és dicsőség. Teljes tudományos, szervezői, gazdasági és katonai potenciálját eme dicsőség szolgálatába állította, mégpedig roppant hatékonyan, és saját érdekeinek is fittyet hányva, legutolsóból pillanataig.

A háborús főbűnösök közül Magyarországon elsőnek Bárdossy László egykori miniszterelnököt ítelték halálra. Bárdossy 1941 júniusában bejelentette a parlamentnek, hogy hadban állunk a Szovjetunióval, majd fél évvel később, hogy az Egyesült Államokkal és Angliával is hadban állunk. A trianoni határok revíziójában reménykedve kiszolgálta a Harmadik Birodalom óhajait. Megtette, amire Teleki Pál nem volt hajlandó: a jugoszláv–magyar örökbaráti szerződésnek fittyet hányva bűnrészessé tette az országot Jugoszlávia lerohanásában. Hozzájárult ahhoz, hogy a szovjet frontra küldjék a II. magyar hadsereget. Ő dolgoztatta ki és fogadtatta el a harmadik zsidótörvényt, mely az úgynevezett zsidókérdést maradéktalanul nürnbergi, vagyis faji alapra helyezte, és ezzel előkészítette a talajt az 1944-es végső megoldás számára. E törvény megtiltotta zsidók és nem zsidók házasságát, és házasságok kívüli nemi kapcsolatát – ezzel spiclik és hivatalnokok feladatává tette az állampolgárok takarója és lepedője közt lejátszódó folyamatok ellenőrzését. Megszigorította a munkaszolgálat előírásait, és a zsidótörvényeket azon nyomban kiterjesztette a megszállt délvidéki területekre. Nem egészen egy éves miniszterelnöksége alatt két tömegvérengzésért terheli felelősség. A kelet felől Magyarországra menekült zsidókat a magyar hatóságok – a három évvel későbbi egyetemleges népirtást megelőlegezve – marhavagonokba tuszkolták, és elindították a lengyelországi Kamenyec-Podolszk felé. A deportáltak közül mintegy húszezer főt a németek itt 1941. augusztus 27–28-án bombatölcsérekbe tereltek és legéppuskáztak. A délvidéki vérengzéseket vi-

szont magyar egységek követték el. Több mint háromezer személyt öltek meg, szerbeket és zsidókat. Újvidéknél például léket lőttek a Duna jegébe a harminc fokos hidegben. Jugoszláv író barátom, Danilo Kió egy interjújából tudom, hogy apja fél napig állt sorban a lék előtt, de mielőtt sorra került volna, betelt a luk. Így hát csak három év-

Csurka István és a MIÉP a történelem ítélete ellen indít perújrafelvételt. Nyugodtan elhatárolhatja magát Szálasitól, hiszen a rehabilitált Bárdossy is alkalmas arra, hogy újr szalonképessé tegye az irredentizmust, a tömeggyilkosságtól sem visszariadó rasszizmust

vel később kellett meghalnia, és nem vízben, hanem gázban.

Bárdossy László, aki – mint népbírói tárgyalásának dokumentumai tanúsítják – intelligens és bátor, elvhu ember volt, elvállalta a felelősséget a neki felrótt cselekményekért, de azért kifejtette, hogy csak olyan politikát folytathatott, amelyet a nemzetközi konstelláció és a közvélemény lehetővé tett. Így igaz. Minden kor kitermeli a maga politikai szereplőit. Egyben meg is szabja a határértékeket, amelyek között erkölcsi teljesítményük mozoghat.

Múlt heti sajtóértekezletén Csurka István bejelentette, hogy a MIÉP perújrafelvétel útján szorgalmazza Bár-

dossy Lászlónak és személyén keresztül a Horthy-korszaknak a rehabilitálását. Sosem értettem, hogy a népi írók állítólagos örökösei miért imádják Horthyt? A népi írók sok mindenben különböztek egymástól, volt köztük olyan, akinek útja Hitlerhez vezetett, és olyan is, aki Sztálinig jutott el, de abban megegyeztek, hogy a Kormányzóban az urak, nem pedig a parasztok érdekeinek megtestesítőjét látták. Megdöbbentő, ahogy ma a népies nosztalgia, aktuális mondanivaló híján Horthyt népbárattá pingálja át.

De még ha jogos volna is Horthy történelmi rehabilitációja, ez nem hajtható végre Bárdossy perújrafelvételével. Horthy súlyosan minősíti, hogy Gömbös, Bárdossy, Imrédy és Sztójay karriert futhatott be kormányzása idején, 1945-ben mégsem indult per ellene, mert a szövetségeseik nem tekintették agresszív nácibarát államférfinak. Bárdossy a Horthy-korban elképzelhető politikusok jobbszárnyán helyezkedett el. Milyen ügyben nyújt be perújrafelvételt, aki Bárdossy nevében nyújtja be?

Csurka István és a MIÉP a történelem ítélete ellen indít perújrafelvételt. Nyugodtan elhatárolhatja magát Szálasitól, hiszen a rehabilitált Bárdossy is alkalmas arra, hogy újr szalonképessé tegye az irredentizmust, a tömeggyilkosságtól sem visszariadó rasszizmust, és a minden egyéb érték fölé emelt nemzet mítoszt. És mit tesznek a legnagyobb kormánypárt politikusai? Sürgetik az Európai Uniót, hogy vegye már fel tagjai közé Magyarországot, de erről a perújrafelvételről nem nyilvánítanak véleményt. Európa, fogadj be bennünket Csurkástól, Bárdossyától – Orbán Viktor ezt üzeni.

Rehabili

A REHABILITÁCIÓRA VÁRNI KELL, AMIG MEGNÖVÖK

